

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

ПРОЄКТ

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Доктор філософії
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	073 Менеджмент
КВАЛІФІКАЦІЯ	Доктор філософії з менеджменту

Київ 2023

ПЕРЕДМОВА

Проект освітньо-наукової програми розроблений проектною групою у складі:

Керівник проєктної групи (гарант):

Гуторов Андрій Олександрович, доктор економічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування;

Члени проєктної групи:

Мамчур Володимир Анатолійович, доктор економічних наук, старший дослідник, заступник директора з науково-інноваційного забезпечення;

Патика Наталія Іванівна, доктор економічних наук, професор, завідувач відділу соціально-економічного розвитку сільських територій;

Россоха Володимир Васильович, доктор економічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу економіки регіонального розвитку та прогнозування;

Ксенофонт Михайло Михайлович, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування;

Євчу Світлана Анатоліївна, здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 073 «Менеджмент»;

Залучені фахівці (експерти):

Пугачов Володимир Миколайович, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу економіки аграрного виробництва та міжнародної інтеграції, член ради молодих вчених ННЦ «Інститут аграрної економіки»;

Воронько-Невіднича Тетяна Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету;

Мостова Анастасія Дмитрівна, доктор економічних наук, доцент, доцент Варненського університету менеджменту (м. Варна, Болгарія).

Освітньо-наукову програму оновлено на підставі:

– Нормативно-правових актів України: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації (постанова Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 р. (у чинній редакції)), Національного класифікатору України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» (наказ Держспоживстандарту України № 327 від 28.07.2010 р. (у чинній редакції)), Професійного стандарту «Соціальний менеджер» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 261 від 10.02.2021 р.), Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 р.);

– Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України № 1436 від 24.12.2021 р.; зі змінами від 05.04.2022 р., наказ МОН України № 295);

– Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (постанова Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р.; в редакції постанови Кабінету Міністрів України № 502 від 19.05.2023 р.);

– Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р.);

– Аналізу ринку праці, пропозицій роботодавців, вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду оцінювання освітніх програм аналогічного освітньо-наукового спрямування;

– Чинних нормативних документів ННЦ «Інститут аграрної економіки», що регламентують підготовку здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня.

Періодичний перегляд освітньо-наукової програми проводиться за результатами постійного моніторингу задоволеності здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня і стейкхолдерів:

- Національної академії аграрних наук України;
- Міністерства аграрної політики та продовольства України;
- Міністерства охорони здоров'я України;
- Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України;
- Комітету підприємців АПК при Торгово-промисловій палаті України;
- Федерації аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України;
- ГО «Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників»;
- Державних підприємств дослідних господарств мережі НААН;
- Провідних сільськогосподарських підприємств України;
- Закладів вищої освіти тощо.

Освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без офіційного дозволу ННЦ «Інститут аграрної економіки».

I. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 073 «Менеджмент»

1. – Загальна інформація	
Повна назва наукової установи	Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» National Scientific Centre «Institute of Agrarian Economics»
Структурний підрозділ	Відділ організації менеджменту, публічного управління та адміністрування Organization Management and Public Administration Department
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії Doctor of Philosophy
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування» 07 “Management and administration”
Спеціальність	073 «Менеджмент» 073 “Management”
Офіційна назва освітньої програми	Менеджмент Management
Тип диплому	Диплом доктора філософії, одиничний
Обсяг освітньої програми	46 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	–
Форма здобуття освіти	Інституційна (очна (денна, вечірня), заочна)
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з менеджменту
Професійна кваліфікація	Не присвоюється
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 07 Управління та адміністрування Спеціальність – 073 «Менеджмент»
Термін навчання	4 роки
Цикл / рівень	НРК України – 8 рівень, QF–EHEA – третій цикл, EQF–LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Умови вступу на освітньо-наукову програму регламентуються Правилами прийому до аспірантури ННЦ «Інститут аграрної економіки»
Обмеження щодо навчання	Немає
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.iae.org.ua/training/aspirant/specialties/073-management.html

2. – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі управління та адміністрування за спеціальністю 073 «Менеджмент», здатного продукувати нові ідеї в сфері менеджменту в аграрному секторі економіки, розв'язувати комплексні управлінські проблеми, що передбачає формування у здобувачів компетентностей, глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.	
3. – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування. Спеціальність – 073 «Менеджмент». Об'єкт вивчення: управління організаціями та їх підрозділами. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Теоретичний зміст предметної області: - парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; - концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; - функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті. Методи, методики та технології: - методи і методики дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, психологічні, документальні, балансові); - методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень); - методи економічної діагностики; - методи прогнозування і планування; - методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; - методи контролювання; методи створення і розвитку організаційної культури, методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). - методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); - технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, СППР, сучасний інструментарій штучного інтелекту в сфері менеджменту). Інструменти та обладнання: інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії. Орієнтація (відповідно до МСКО) – академічна. Наукова орієнтація: наукові дослідження з новими та/або удосконаленими, практично-спрямованими і цінними теоретичними, методологічними і методичними результатами в сфері менеджменту і управління в аграрному секторі економіки.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-наукова програма орієнтована на створення нових знань у галузі менеджменту в аграрному секторі економіки зокрема, оновлення методології менеджменту, розробки на цій основі практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності суб'єктів економіки різних організаційно-правових форм господарювання, організацій, установ аграрного сектора економіки України, а також підвищення ефективності аграрної політики держави в цілому.
Особливості програми	Освітня складова програми передбачає 46 кредитів ЄКТС, з яких: • 34 кредити ЄКТС для обов'язкових навчальних дисциплін, в тому числі 4 кредитів ЄКТС, спрямованих на оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, 6 кредитів ЄКТС – на розвиток мовних компетентностей; 9 кредитів ЄКТС – на розвиток дослідницьких компетентностей; 15 кредитів ЄКТС – для здобуття глибоких знань зі спеціальності. • 12 кредитів ЄКТС передбачено на вибіркові навчальні дисципліни, що посилює цикл професійної підготовки. Вибіркова частина програми уможливорює право вибору навчальних дисциплін, з врахуванням індивідуальних потреб аспірантів. Наукова складова програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді дисертації. Особливістю програми є навчання за індивідуальним навчальним планом аспірантів. Окремі складові власних досліджень аспіранти можуть виконувати при практичних заняттях. Ключові слова: менеджмент, аграрний менеджмент, управління, галузеве управління, самоврядування, стратегія, науково-дослідна робота, науково-педагогічна діяльність.

4. – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Працевлаштування випускників	Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері менеджменту.
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з менеджменту, зокрема на посадах менеджерів на різних рівнях економіки, наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій. Відповідно до Національного класифікатора України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» здобувач після закінчення навчання може працювати на посадах: <i>Науково-викладацька діяльність:</i> 1237 – керівники науково-дослідних підрозділів; 1238 – керівники проектів та програм; 231 – викладачі університетів та вищих навчальних закладів; 2441.1. – наукові співробітники (економіка); 2351.1 – наукові співробітники. <i>Адміністративна діяльність у державних установах і закладах освіти:</i> 1229.1 – керівні працівники апарату центральних органів державної влади; 1229.3 – керівні працівники апарату місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування; 1229.4 – керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання; 241 – професіонали в сфері державної служби, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності 2441.2 – економісти. <i>Управлінська діяльність у бізнес-секторі:</i> 12 – керівники підприємств, установ та організацій; 122 – керівники виробничих та інших основних підрозділів; 1231 – керівники економічних підрозділів; 1229.7 – генеральний менеджер (управитель); 13 – керівники малих підприємств без апарату управління; 14 – менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів. 141 – менеджери (управителі) у сільському, мисливському, лісовому, рибному та водному господарствах; 244 – професіонали в галузі економіки. Випускник може обіймати інші посади відповідно до професійних назв робіт, що характеризуються спеціальними професійними компетентностями.

Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Подальше навчання	Можливість навчання за програми: НРК – 8 рівень, EQ–ЕНЕА – четвертий цикл, EQF–LLL – 9 рівень. Освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі, за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти; Здобуття наукового ступеня доктора наук.
5. – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій, практичних занять, виконання проектів, аналітичних, дослідницьких робіт. Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання. Навчання з використанням елементів дистанційних та інтерактивних технологій навчання. Тісна співпраця аспірантів зі своїми науковими керівниками; дослідницька робота у відділах. Залучення до консультування аспірантів відомих фахівців у галузі аграрної економічної науки та практики. Інформаційна підтримка щодо участі аспірантів у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних). Безпосередня участь у виконанні науково-дослідних робіт.
Підходи до викладання та навчання	Аспірантоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване та міждисциплінарне навчання, електронно-дистанційне навчання, самонавчання.
Оцінювання	Освітня складова програми. Система контролю оволодіння аспірантами дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль має на меті отримання оперативних даних про рівень знань аспірантів і якість сформованих компетентностей. Він передбачає застосування комплексу методів оцінювання: усне опитування, тестовий контроль, виконання проектних завдань, тощо. Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену /заліку і проводиться як форма оцінювання рівня засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни. Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у наукових конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Звіти здобувачів ступеня доктора філософії за результатами виконання індивідуального плану щопівроку затверджуються на засіданні відділів та науково-методологічного семінару за напрямками розвитку підприємництва та соціально-економічних проблем села з відповідною рекомендацією.

6. – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках. СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацювати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел. СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти. СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.
7. – Програмні результати навчання	
Програмний результат	РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях. РН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення

	інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках. РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів. РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці. РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів. РН07. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту. РН08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.
8. – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Розробники освітньо-наукової програми: 4 доктори економічних наук, з них 3 професори; 1 кандидат економічних наук; 1 здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент». У якості фахівців (експертів) під час розробки освітньо-наукової програми були залучені завідувач кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету, к.е.н., доцент Т. В. Воронько-Невіднича, доцент Варненського університету менеджменту (м. Варна, Болгарія), д.е.н., доцент А. Д. Мостова к.е.н, старший науковий співробітник відділу економіки аграрного виробництва та міжнародної інтеграції, член ради молодих вчених ННЦ «Інститут аграрної економіки» В. М. Пугачов. Гарант освітньо-наукової програми – доктор економічних наук, професор. Реалізацію освітньо-наукової програми забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають наукові ступені кандидата та доктора наук. Для забезпечення відповідності наукових досліджень здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вимогам соціо-економічного середовища проводяться тематичні майстер-класи та відкриті лекції представників бізнесу, органів влади, громадських професійних об'єднань та організацій.

Навчально-методичне забезпечення	Всі освітні компоненти освітньо-наукової програми забезпечені навчально-методичними матеріалами (робочі програми, презентаційні матеріали, початкові посібники, монографії, методичні рекомендації), зміст яких відповідає змісту освітніх компонент та які є у вільному доступі для аспірантів та викладачів-членів групи забезпечення. На офіційному веб-сайті ННЦ «Інститут аграрної економіки» розміщена вся необхідна інформація про освітньо-наукову діяльність, освітньо-наукову програму, навчання в аспірантурі, правила прийому до аспірантури, процедуру вступу, захисту дисертації тощо. Комунікація між здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії, науковими керівниками, адміністративним персоналом відбувається з використанням внутрішньої електронної платформи комунікації, ресурсів електронної пошти, OTT-сервісів, засобів рухомого і нерухомого телефонного зв'язку. ННЦ «Інститут аграрної економіки» є засновником Міжнародного науково-виробничого журналу «Економіка АПК», який включено до Переліку наукових фахових видань України (Категорія «Б» з економічних наук»: спеціальності 051 «Економіка»; 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»; 073 «Менеджмент»; 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність») (наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019 р.) та науково-виробничого журналу «Облік і фінанси», який є провідним фаховим виданням з фінансів та обліку для галузей агропромислового виробництва (Категорія «Б» з економічних наук: спеціальності 051 «Економіка»; 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»; 073 «Менеджмент»; 075 «Маркетинг»; 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність») (наказ Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р.).
Інформаційне забезпечення	Статистичні бази даних. 1. База даних «Економіка», яка містить основні показники господарської діяльності сільськогосподарських підприємств України за 1986-2016 рр. 2. База даних «Малі підприємства», яка містить основні показники господарської діяльності малих підприємств (фермерських господарств) України (2007-2016 рр.). 3. База даних «Виробництво та реалізація основних видів сільськогосподарської продукції» містить: - щомісячні обсяги та ціни реалізації основних видів сільськогосподарської продукції за каналами реалізації продукції (1999-2022 рр.); - щорічні обсяги та ціни реалізації основних видів сільськогосподарської продукції підприємств за каналами реалізації продукції (1999-2021 рр.); - посівні площі та збір урожаю сільськогосподарських

	культур, плодючих та виноградних насаджень в Україні за категоріями господарств (підприємства, фермерські господарства, господарства населення) за 1999-2023 рр. - щомісячне виробництво основних продуктів тваринництва і чисельність поголів'я худоби та птиці в Україні за основними товаровиробниками (підприємства, господарства населення) за 1999-2023 рр. 4. База даних «Експорт-імпорт сільськогосподарської продукції та продуктів харчування», що містить інформацію про експорт та імпорт відповідної продукції за період 1995-2023 р. Інформація за 1995-2020 р. представлена за роками, а за 2001 – 2023 р. – помісячно. Створене програмне забезпечення дозволяє зробити довільну вибірку з бази даних. База даних «Бібліотека ІАЕ» Складається з двох блоків: праці співробітників інституту; надходження до бібліотеки. Блок «Надходження до бібліотеки» містить літературу, яка з'являється у бібліотеці ІАЕ. У блоці «Праці співробітників інституту» знаходяться публікації співробітників. Офіційний веб-сайт ННЦ «Інститут аграрної економіки»: http://iae.org.ua/
Матеріально-технічне забезпечення	Технічні засоби: Мультимедійний проєктор NEC NP216 [3D]; ноутбуки HP Pavilion Laptop Model 15-cw1005ua – 2 шт., ноутбук Acer Aspire N17C4; Sopar Slim настінний з механізмом повернення 95" (1:1) 180 x 180 см.; ПК: Intel Celeron (R) CPU G1610 – 2 шт.; багатофункціональний пристрій (принтер, сканер, ксерокс) I-sensys MF 4018; багатофункціональний пристрій (принтер, сканер, ксерокс Canon MF 3110; пристрої для друку: HP LaserJet 1018 – 3 шт. Аудиторний та бібліотечний фонд: Забезпеченість навчальними приміщеннями для проведення занять, приладним обладнанням, необхідним для реалізації компонент освітньо-наукової програми, комп'ютерним класом відповідає потребі (100%). Наявні: - Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України, вул. Героїв Оборони, 10; - Бібліотека Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», вул. Героїв Оборони, 10.
9. – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії реалізується відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність (постанова Кабінету Міністрів України від № 579 від 12.08.2015 р.).

	Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування. Структурою цієї освітньо-наукової програми передбачено можливість здобуття професійних компетентностей та досягнення програмних результатів безпосередньо на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації у процесі реалізації академічної мобільності. Національна кредитна мобільність забезпечується на основі договорів між ННЦ «Інститут аграрної економіки» та закладами вищої освіти України і науковими установами. Допускається перезарахування кредитів, отриманих в інших закладах вищої освіти України та наукових установах, за умови відповідності їх кількості. Кожен здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії має можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО-партнерах (в межах науково-освітнього консорціуму) окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна академічна мобільність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії реалізується відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 411 від 13 квітня 2011 р. «Питання навчання студентів та стажування (наукового стажування), аспірантів, ад'юнктів і докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном». Міжнародна кредитна мобільність забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів ННЦ «Інститут аграрної економіки» із закладами вищої освіти і науковими установами країн світу. До керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії можуть бути залучені провідні фахівці університетів України та країн ЄС на умовах індивідуальних договорів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних громадян здійснюється на загальних підставах.

II. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

II.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми			
Код компонента	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
Обов'язкові освітні компоненти			
ОК 1	Філософія	4	Іспит
ОК 2	Фахова іноземна мова (англійська / німецька)	6	Іспит
ОК 3	Методологія, організація та технологія наукових досліджень	6	Іспит
ОК 4	Статистичні методи моделювання і прогнозування діяльності підприємств	3	Залік
ОК 5	Науково-педагогічна практика	4	Залік, звіт
<i>Загальний обсяг компонент циклу</i>		23	
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
Обов'язкові освітні компоненти			
ОК 6	Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту	5	Іспит
ОК 7	Організаційне проектування підприємства	3	Залік
ОК 8	Управління міжнародним аграрним бізнесом	3	Залік
<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу</i>		11	
Вибіркові освітні компоненти			
ВК 1	Вибіркова освітня компонента 1	3	Залік
ВК 2	Вибіркова освітня компонента 2	3	Залік
ВК 3	Вибіркова освітня компонента 3	3	Залік
ВК 4	Вибіркова освітня компонента 4	3	Залік
<i>Загальний обсяг вибірових освітніх компонент циклу</i>		12	
<i>Загальний обсяг компонент циклу</i>		23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		46	

Структура освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії

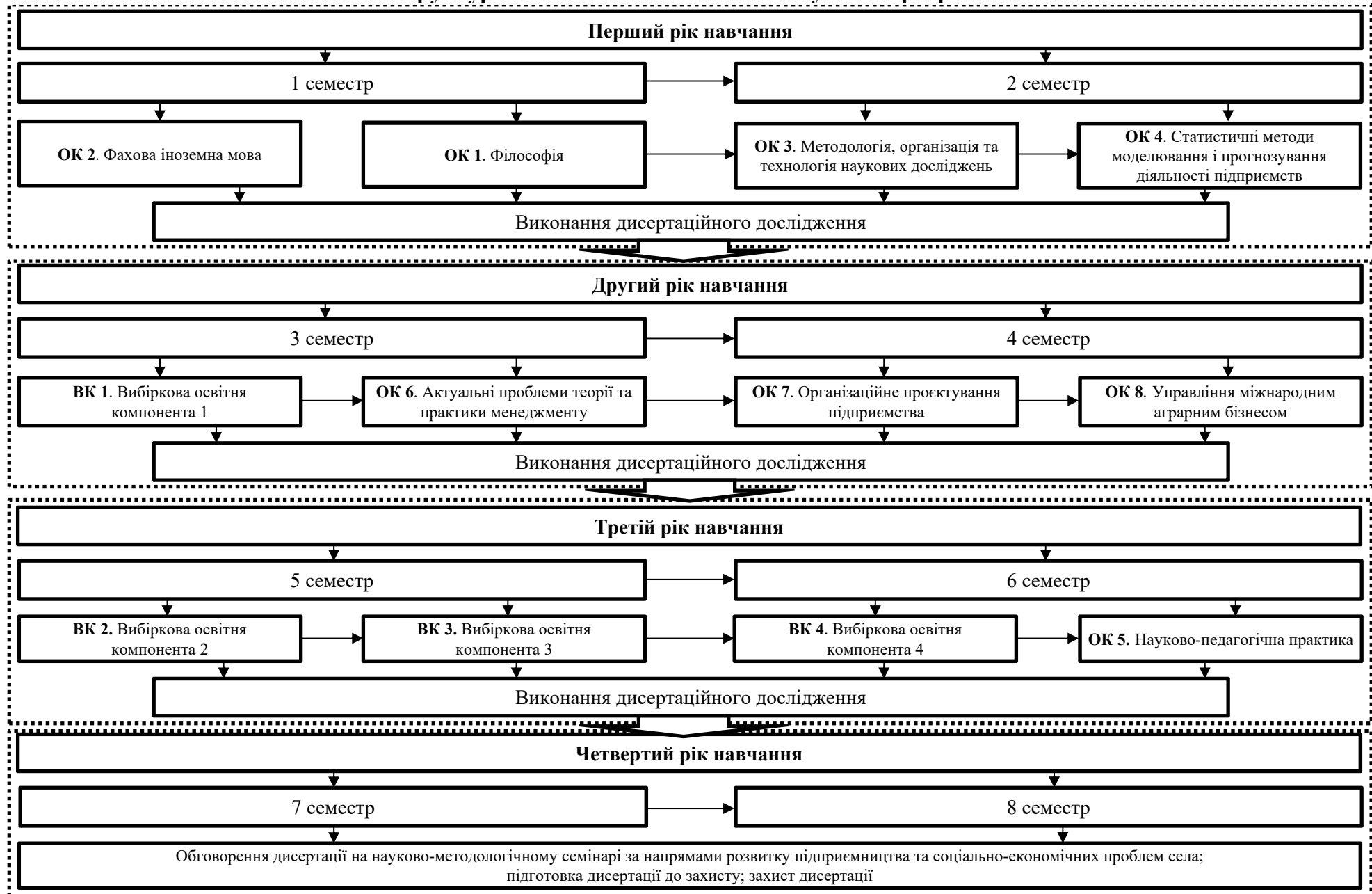
№ з/п	Освітні компоненти	Кількість кредитів	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ		23	50,0
1	Обов'язкові освітні компоненти	23	50,0
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ		23	50,0
2	Обов'язкові освітні компоненти	11	23,9
3	Вибіркові освітні компоненти	12	26,1
УСЬОГО		46	100,0
	У т. ч. вибіркова складова	12	26,1

II.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма включає чотири складові, що передбачають набуття здобувачем компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій, що забезпечується реалізацією наступних наборів обов'язкових освітніх компонент:

Група компетентностей, загальний обсяг, кредитів	Обов'язкові компоненти	Обсяг, кредитів
Здобуття глибинних знань зі спеціальності 15 ЄКТС	ОК 6. Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту	5
	ОК 7. Організаційне проектування підприємства	3
	ОК 8. Управління міжнародним аграрним бізнесом	3
	ОК 5. Науково-педагогічна практика	4
Оволодіння загальнонауковими компетентностями 4 ЄКТС	ОК 1. Філософія	4
Набуття універсальних навичок дослідника 9 ЄКТС	ОК 3. Методологія, організація та технологія наукових досліджень	6
	ОК 4. Статистичні методи моделювання і прогнозування діяльності підприємств	3
Здобуття мовних компетентностей 6 ЄКТС	ОК 2. Фахова іноземна мова (англійська / німецька)	6

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма контролю успішності навчання аспіранта (здобувача)	<i>Освітня складова програми.</i> Підсумковий контроль успішності навчання здобувачів ступеня доктора філософії проводиться у формі: - іспитів – за результатами вивчення таких обов’язкових дисциплін освітньої програми, як «Філософія», «Фахова іноземна мова (англійська / німецька)», «Методологія, організація та технологія наукових досліджень» та «Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту»; - заліків – за результатами вивчення всіх інших дисциплін, передбачених навчальним планом; - звіт – за результатами науково-педагогічної практики. <i>Наукова складова програми.</i> Кінцевим результатом навчання здобувачів ступеня доктора філософії є належним чином оформлений, розроблений за результатами власних наукових досліджень, рукопис дисертації, його розгляд на науково-методологічному семінарі за напрямками розвитку підприємництва та соціально-економічних проблем села або розширеного засідання відділу, що здійснював підготовку аспіранта чи є відповідальним за реалізацією цієї освітньо-наукової програми; публічний захист та присудження здобувачу ступеня доктора філософії з менеджменту.
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації. Обов’язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану. Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затверджує Кабінет Міністрів України. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв’язання комплексної проблеми в сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію менеджменту та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії встановлюють МОН України та НАЗЯВО. Обсяг основного тексту дисертації становить 3,5–9,0 авторських аркушів. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених результатів навчання та компетентностей наведені в табл. 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей	Знання	Уміння	Комунікація	Відповідальність і автономія
Перелік компетентностей	ЗН1. Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	УМ1. Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики. УМ2. Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності. УМ3. Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.	К1. Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом. К2. Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	ВА1. Демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності. ВА2. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК01	ЗН1	УМ1, УМ3	К2	ВА1, ВА2
ЗК02	ЗН1	УМ2, УМ3		ВА1, ВА2
ЗК03		УМ1	К1, К2	ВА2
ЗК04	ЗН1	УМ1, УМ2	К1	ВА1, ВА2
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)				
СК01	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	ВА1
СК02	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	ВА1, ВА2
СК03	ЗН1	УМ1	К1, К2	ВА1, ВА2
СК04	ЗН1	УМ1, УМ2		ВА1

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Шифр	Програмні результати навчання	Загальні компетентності (ЗК)				Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
		01	02	03	04	01	02	03	04
РН01	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.		+		+			+	
РН02	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.			+		+	+		
РН03	Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках.	+	+					+	
РН04	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.		+	+	+	+			
РН05	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.	+	+				+		+
РН06	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.	+	+		+	+			+
РН07	Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.	+		+					+
РН08	Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти		+		+		+	+	

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4
ЗК01	+		+			+	+	+	+	+	+	+
ЗК02	+		+	+		+	+	+		+	+	
ЗК03		+			+			+				+
ЗК04	+		+		+		+		+			
СК01				+		+	+	+		+		
СК02		+	+		+							+
СК03			+		+	+						
СК04							+	+	+		+	

V. Матриця відповідності програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4
РН01			+	+								
РН02		+	+									
РН03			+	+			+					
РН04	+						+	+	+	+	+	+
РН05	+		+		+	+			+			
РН06			+			+	+	+	+	+	+	+
РН07						+		+	+			
РН08			+		+	+						

Загальні вимоги до наукової складової освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

На вибір здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» пропонуються наступні напрями (теми) наукових досліджень, які можуть бути скориговані за обґрунтованим поданням аспіранта, його наукового керівника та гаранта освітньо-наукової програми. Остаточне рішення про затвердження теми дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії приймає вчена рада ННЦ «Інститут аграрної економіки».

Орієнтовна тематика наукових досліджень за спеціальністю 073 «Менеджмент»:

Стратегічне управління підприємствами й організаціями. Формування корпоративної стратегії розвитку підприємства.

Управління організаційним розвитком підприємства.

Управління ресурсами (за видами ресурсів) підприємства.

Управління виробничо-господарською діяльністю підприємства (менеджмент).

Управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємства (менеджмент).

Функції, технології й методи управління підприємством (менеджмент).

Види планування на підприємстві: стратегічне, тактичне планування й оперативно-календарне планування, бізнес-планування.

Принципи і методи управління підприємством (менеджменту).

Удосконалення структури управління підприємством.

Інформація та комунікації в управлінні підприємством.

Керівництво та лідерство на підприємстві. Адміністративне керівництво та методи його здійснення.

Організаційна культура та імідж підприємства.

Формування, розвиток, оцінювання, мотивація, використання, переміщення персоналу підприємства. Організація праці менеджерів.

Ефективність управління персоналом на підприємстві.

Розвиток мотиваційного забезпечення системи менеджменту підприємств.

Управління проектами в суб'єктах господарювання в аграрному секторі економіки.

Прогнозування перспектив техніко-технологічного оновлення підприємств з урахуванням загальних тенденцій науково-технічного й інноваційного розвитку.

Корпоративне управління аграрних підприємствах.

Організація управління інтеграційним розвитком суб'єктів господарювання.

Інвестиційний менеджмент в аграрних підприємствах.

Екологічний менеджмент в аграрних підприємствах. Організація органічного виробництва сільськогосподарської продукції на підприємстві.

Енергетичний менеджмент в аграрних підприємствах.

Інноваційний менеджмент в аграрних підприємствах.

Формування стратегій корпоративної соціальної відповідальності суб'єктів

аграрного бізнесу.

Розвиток системи маркетингового менеджменту в аграрних підприємствах.

Управління ланцюгами створення цінності, додаткової вартості проєктів, підприємств, організацій.

Управління змінами в організації в умовах невизначеності.

Управління конкурентоспроможністю в системі менеджменту підприємства.

Менеджмент аграрного підприємства в умовах інформаційної економіки й цифровізації бізнес-процесів.

Удосконалення управління результативністю діяльності операційного підрозділу (галузі виробництва) підприємства.

Антикризовий менеджмент підприємства.

Ризик-менеджмент аграрного підприємства.

Управління бізнес-процесами на підприємстві.

Управління розвитком аграрних підприємств в умовах воєнного стану й післявоєнних екзогенних і ендегенних викликів.

Адаптивний менеджмент аграрних підприємств.

Антисипативний менеджмент аграрних підприємств.

Управління сталим та інклюзивним розвитком аграрних підприємств.

Управління якістю агропродовольчої продукції на підприємстві.

Логістичне управління підприємством.

Управління системами й підрозділами забезпечення економічної безпеки підприємства.

Формування системи внутрішньогосподарського документообігу як інформаційної основи ухвалення управлінських рішень на підприємстві.

Управління знаннями й компетентностями на підприємстві.

Стейкхолдерський підхід до управління аграрним підприємством.

Формування раціональних розмірів сільськогосподарських підприємств та оптимізація розмірів їх виробничих підрозділів.

Організаційне проєктування аграрних підприємств. Проєктування раціональної організаційної структури підприємства.

Організація та планування діяльності структурних підрозділів підприємства.

Організація діяльності зовнішньоекономічної служби підприємства.

Удосконалення господарського механізму в системі менеджменту аграрного підприємства.

Реалізація ситуаційного підходу до управління підприємством.

Вимоги до наявності внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки» затверджено вченою радою ННЦ «ІАЕ»: протокол №10 від 21 жовтня 2020 р. (http://www.iae.org.ua/images/iae/aspirantura/polozhennia_yakist.pdf).

Перегляд освітньо-наукової програми відбувається за результатами її моніторингу в цілому та її компонентів щорічно, але не рідше одного разу на п'ять років.

Основною метою моніторингу та перегляду освітньо-наукової програми є підтвердження її актуальності з урахуванням тенденцій розвитку аграрного менеджменту, підвищення якості та ефективності організації освітнього процесу, задоволення потреб

здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Критерії, за якими відбувається перегляд освітньо-наукової програми, формуються як у результаті зворотного зв'язку з науковими та науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії, випускниками і роботодавцями, іншими стейкхолдерами, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

Система моніторингу та перегляду освітньо-наукової програми реалізується через:

- експертне оцінювання представниками наукової спільноти актуальності змісту освітньо-наукової програми, її відповідності найновішим дослідженням науки у сфері управління й аграрного менеджменту, змінам потреб суспільства та підготовленості випускників до науково-педагогічної діяльності;

- оцінювання стану і рівня якості організації освітнього процесу здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії, моніторингу успішності, навчальних і наукових досягнень аспірантів;

- визначення ефективності процедур оцінювання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, очікувань, потреб та задоволеності ними щодо реалізації програмних результатів навчання освітньо-наукової програми.

Моніторинг якості освіти та наукової діяльності, а також ступеня виконання здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії основних завдань індивідуального плану згідно з положеннями цієї освітньо-наукової програми здійснюється на підставі результатів:

- поточного та підсумкового контролю навчальної складової освітньо-наукової програми;

- семестрових та річних звітів аспірантів з науково-дослідної роботи на засіданнях науково-методологічного семінару за напрямками розвитку підприємництва та соціально-економічних проблем села або розширеного засідання відділу, що здійснював підготовку аспіранта чи є відповідальним за реалізацією цієї освітньо-наукової програми, і Вченої ради ННЦ «Інститут аграрної економіки».

Науково-педагогічні працівники ННЦ «Інститут аграрної економіки» можуть підвищувати кваліфікацію у будь-який спосіб у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

Забезпечення академічної доброчесності в ННЦ «Інститут аграрної економіки» ґрунтується на дотриманні принципів: верховенства права, законності, гарантування прав і свобод, демократизму, соціальної справедливості, рівноправності, академічної свободи, науковості, професіоналізму та компетентності, партнерства і взаємодопомоги, поваги та взаємної довіри, відкритості і прозорості, відповідальності за порушення академічної доброчесності.